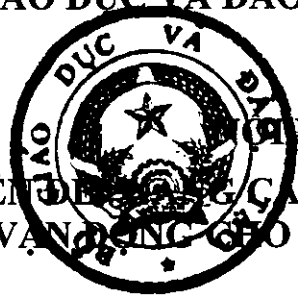

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

CHUYÊN ĐỀ "NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC PHÁT TRIỂN VẬN ĐỘNG CHO TRẺ TRONG TRƯỜNG MẦM NON"

(Kèm theo công văn số: 5458/BGDĐT-GDMN ngày 19 tháng 9 năm 2014 của Bộ GD&ĐT)

Xây dựng mô hình điểm trường mầm non thực hiện chuyên đề "Nâng cao chất lượng giáo dục phát triển vận động cho trẻ trong trường mầm non" đại diện cho các vùng miền có điều kiện kinh tế, xã hội khác nhau, nhằm tạo cơ sở để đội ngũ cán bộ quản lý và giáo viên mầm non tham quan, học tập, chia sẻ kinh nghiệm trong quản lý chỉ đạo và tổ chức thực hiện chuyên đề. Mô hình điểm tùy thuộc vào điều kiện thực tế của trường mầm non và đảm bảo các nội dung cơ bản như sau:

I. Tạo dựng cơ sở vật chất, thiết bị, đồ chơi cho trẻ phát triển vận động phù hợp và khuyến khích trẻ tích cực hoạt động

Tùy thuộc vào điều kiện của địa phương, trường, lớp để có thể đầu tư xây dựng, mua sắm, sửa chữa, cải tạo, sắp xếp cơ sở vật chất, thiết bị, đồ chơi giúp trẻ phát triển vận động trong trường, lớp đảm bảo an toàn, phù hợp và hiệu quả, cần tập trung vào những vấn đề sau đây:

1. Phòng giáo dục phát triển vận động (Phòng GD thể chất)

Phòng giáo dục phát triển vận động có các thiết bị, đồ chơi phù hợp với hoạt động giáo dục phát triển vận động (GDPTVĐ) của trẻ. Những nơi không có phòng giáo dục phát triển vận động thì có thể tăng cường tận dụng, khai thác sử dụng khu vui chơi ngoài trời, sân, sân hoặc hành lang có diện tích và các điều kiện thiết bị, đồ chơi cho trẻ vận động an toàn, phù hợp. Sắp xếp các thiết bị, đồ chơi nên theo hướng mở kích thích sự chú ý và hứng thú vận động của trẻ.

2. Thiết bị, đồ chơi ngoài trời

- Diện tích sân vườn được quy hoạch, thiết kế phù hợp, đảm bảo vệ sinh sạch sẽ, an toàn, đặc biệt quan tâm đến việc tạo môi trường xanh, thoáng đãng ở sân trường để trẻ có diện tích để chơi, luyện tập PTVD.

- Đảm bảo số lượng và chủng loại thiết bị, đồ chơi đáp ứng yêu cầu cho trẻ vận động ngoài trời theo các độ tuổi.

- Thiết bị, đồ chơi ngoài trời theo hướng khuyến khích trẻ tích cực hoạt động nhằm giúp trẻ phát triển vận động đa dạng, phong phú; khai thác sử dụng có hiệu quả: có thể là mua sắm hoặc tự làm từ những nguyên liệu phù hợp với địa phương và gần gũi với trẻ.

- Thiết bị, đồ chơi ngoài trời đa dạng, giúp trẻ luyện tập các kỹ năng vận động cơ bản và phát triển tố chất trong vận động: các kiểu đi, đứng, chạy, nhảy; bò, trườn, trèo; tung, ném, lăn, bắt; thổi, vươn, ... (theo Chương trình GDMN)

- Các thiết bị, đồ chơi giáo dục phát triển vận động đảm bảo các mức độ vận động khác nhau để mọi trẻ đều có thể thực hiện vận động và được bố trí sắp xếp hợp lý, có chỉ dẫn để giúp trẻ biết sử dụng thiết bị và vui chơi, tập luyện đảm bảo an toàn và khoa học.

Ví dụ: khu vui chơi với thiết bị đồ chơi liên hoàn, mỗi thiết bị có số thứ tự hoặc có ký hiệu (mũi tên) chỉ dẫn gợi ý giúp trẻ biết nên chơi liên hoàn thiết bị nào trước, sau...

- Ngoài những thiết bị cho trẻ vận động nêu trên, trẻ cũng cần có những thiết bị để vận động với những nguyên liệu thiên nhiên: đất, cát, nước, sỏi, đá hoặc những phế liệu an toàn: nệm mút, nệm lò so, sân nền bằng chất liệu mềm như cao su, một số thiết bị bọc vải nhựa hoặc nhựa mềm...

- Sắp xếp các khu vực chơi đảm bảo an toàn, dễ quan sát trẻ; trẻ có thể tham gia chơi theo nhóm, lớp, cá nhân; trẻ có thể chơi theo ý thích hoặc theo bài tập cần rèn luyện theo kế hoạch giáo dục. Sắp xếp các thiết bị, đồ chơi cần tuân theo một số nguyên tắc như: đảm bảo nhiều cơ hội cho trẻ vận động, sáng tạo và thích thú.

Nên dành phần đất trống của trường mầm non để trồng cỏ, tạo sân cát, đường đi đa dạng (hàng rào, lối đi lại giữa các khu vực, ...), gò đất, núi đồi, vườn cổ tích, nhà, lều với một thiết bị, dụng cụ thể dục chuyên biệt để giúp trẻ làm quen, rèn luyện nhiều vận động phức tạp. Tận dụng các nguyên vật liệu thiên nhiên và phế liệu để tạo ra các mô hình thiết bị ngoài trời cho trẻ tập luyện.

Nên dành những khu vực để trẻ có thể tối luyện sức khỏe ngoài trời như tắm nắng, gió, cảm nhận khí hậu thời tiết của các mùa và tập thích ứng cơ thể.

Nên có kho đựng các đồ dùng thiết bị ngoài trời và được sắp xếp gọn gàng theo từng chủng loại. Đây chính là những thiết bị vận động, đồ chơi được bảo quản cẩn thận và đáp ứng nhu cầu chơi vận động của trẻ.

3. Thiết bị, đồ chơi trong nhóm, lớp cho trẻ phát triển vận động

- Đảm bảo theo Danh mục đồ dùng- đồ chơi- thiết bị tối thiểu và theo nội dung GDPTVĐ trong Chương trình GDMN, mua sắm bổ sung hoặc có thể tự làm thêm những thiết bị giúp trẻ thực hiện được nội dung GDPT vận động trong Chương trình GDMN phù hợp với độ tuổi.

- Sắp xếp thiết bị, đồ chơi trong các góc chơi trong nhóm, lớp đảm bảo an toàn, tận dụng mọi điều kiện phù hợp với từng vận động của trẻ để tạo cơ hội cho trẻ được vận động ở mọi lúc, mọi nơi, tăng cường vận động trong thời gian trẻ ở trường mầm non.

- Sắp xếp các thiết bị, đồ chơi vận động cần chú ý đến các hoạt động phát triển thể lực của trẻ theo hướng mở (theo nhu cầu vận động của trẻ).

- Khai thác sử dụng hiệu quả thiết bị, đồ chơi cho trẻ PTVD.

- Lưu ý: Đối với nhóm trẻ dưới 3 tuổi vì khả năng vận động còn hạn chế nên thời gian chơi với thiết bị, đồ chơi để phát triển vận động chủ yếu với thiết bị, đồ chơi trong nhóm hoặc được đặt các khu vực ở gần nhóm trẻ.

II. Xây dựng môi trường tăng cường cho trẻ phát triển vận động

1. Xây dựng môi trường cơ sở vật chất GDPTVD

- Môi trường đảm bảo đầy đủ thiết bị, đồ chơi để GDPT vận động cho trẻ theo hướng khuyến khích trẻ tích cực tham gia đa dạng các nội dung GDPTVD (theo mục I nêu trên).

- Sắp xếp thiết bị, đồ chơi mọi nơi đảm bảo an toàn, gây hứng thú và khuyến khích trẻ tham gia chơi, vận động mọi lúc, mọi nơi: phòng tập, ngoài trời (sân chơi, các khoảng trống khác) trong nhóm, lớp, hiên chơi, các khoảng trống khác...

2. Xây dựng môi trường thân thiện, trẻ tích cực, hứng thú với các hoạt động PTVD

- Tạo nề nếp thói quen cho trẻ vận động ngoài trời với những thiết bị, đồ chơi. Tạo môi trường đảm bảo an toàn, thân thiện, trẻ tích cực chủ động với các loại thiết bị, đồ chơi.

- Tổ chức hội thi, lễ hội có lồng ghép tích hợp hiệu quả nội dung GDPTVD.

- Môi trường học tập và giao lưu, chia sẻ kinh nghiệm giữa các CBQL, GVMN trong quản lý và tổ chức hoạt động GDPTVD cho trẻ trong trường mầm non.

III. Đổi mới phương pháp, tăng cường GD phát triển vận động cho trẻ.

1. Lập kế hoạch GDPTVD đảm bảo lồng ghép, tích hợp GDPTVD phù hợp.

- Thực hiện nội dung GDPTVD đảm bảo theo CTGDMN.

- Tăng cường lồng ghép, tích hợp GDPTVD vào hoạt động vui chơi và các hoạt động giáo dục khác nhằm tăng thời lượng cho trẻ được PTVD trong trường mầm non.

2. Đổi mới phương pháp tổ chức hoạt động GDPTVD, tăng cường cho trẻ PTVD

- Đảm bảo mục tiêu GDPTVD cho trẻ trong chương trình giáo dục mầm non.

- Lồng ghép, tích hợp các nội dung GDPTVD vào hoạt động vui chơi và các hoạt động giáo dục khác. Đặc biệt quan tâm đến góc vận động trong lớp học, hoặc các góc có liên quan đến việc phát triển vận động thô và vận động tinh cho trẻ như: góc âm nhạc, góc đóng vai, góc Tạo hình, góc khoa học, khám phá, văn học...

- Các nội dung phát triển vận động cho trẻ trong trường mầm non phải đảm bảo tính đồng tâm phát triển, đảm bảo vừa sức, phù hợp với đặc điểm vận động theo độ tuổi (chú ý các mốc phát triển vận động).

- Đảm bảo sự kết hợp hài hoà giữa các vận động cơ bản, chú ý rèn sức bền, dẻo dai của cơ thể. Đặc biệt quan tâm đến các hoạt động giúp trẻ rèn luyện sự nhanh nhạy, chính xác khi vận động.

- Trong quá trình tổ chức các hoạt động vận động, đảm bảo huy động được tối đa các giác quan của trẻ. Thời gian luyện tập cần đủ để đảm bảo trẻ được trải nghiệm, kiên trì thực hiện các hoạt động nhằm hình thành khả năng chịu đựng và sự tự tin. Chú ý đến quy trình thực hiện các loại vận động khác nhau (đi, chạy, nhảy....). Khuyến khích trẻ tham gia vào các trò chơi vận động đa dạng và tự sáng tạo về cách chơi, luật chơi. Khuyến khích trẻ tự tạo ra các đồ chơi, mô hình để chơi các trò chơi vận động theo ý tưởng riêng của mình.

- Giáo viên cần cung cấp cho trẻ cơ hội thường xuyên và liên tục ở các lĩnh vực hoạt động khác nhau, các môi trường khác nhau (trong và ngoài lớp học....) thường xuyên và liên tục. Tất cả các nội dung này cần được thể hiện trong kế hoạch giáo dục.

- Giáo viên giúp trẻ hiểu được các hành vi đúng sẽ đảm bảo an toàn cho trẻ và cho bạn trong quá trình chơi – tập.

IV. Bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên

1. Nội dung

- Bồi dưỡng xây dựng kế hoạch GDPTVĐ.
- Bồi dưỡng về thiết kế môi trường GD phát triển vận động.
- Bồi dưỡng về khai thác sử dụng thiết bị, đồ chơi GDPTVĐ....
- Bồi dưỡng khả năng tổ chức các hoạt động GD phát triển vận động cho trẻ trong trường mầm non.

2. Hình thức

- Thông qua sinh hoạt chuyên môn.
- Bồi dưỡng định kỳ, dự giờ, trao đổi, báo cáo kinh nghiệm qua kiến tập mô hình điểm.

V. Tuyên truyền và phối hợp với các bậc cha mẹ và cộng đồng để phối hợp thực hiện

1. Nội dung tuyên truyền

- 1.1. Sự phát triển toàn diện của trẻ trong những năm đầu đời
- 1.2. Sức khỏe thể chất và sức khỏe tinh thần
- 1.3. Vai trò và nội dung của phát triển thể chất

a) Chăm sóc và nuôi dưỡng

Nhu cầu dinh dưỡng các độ tuổi.

Chế độ ăn hợp lý cho trẻ tại gia đình.

Chăm sóc vệ sinh và hình thành thói quen vệ sinh cho trẻ.

Một số quan niệm sai lầm/một số câu hỏi chuyên gia/một số lời khuyên bổ ích về dinh dưỡng cho trẻ.

Chăm sóc sức khỏe tinh thần cho trẻ: cách thể hiện sự tôn trọng trẻ, cách khích lệ trẻ tập luyện...

b) Phát triển vận động

Mốc phát triển thể chất của các độ tuổi.

Các kỹ năng/ bài tập cha mẹ nên thực hiện hàng ngày cùng con (trong nhà/ngoài trời; có dụng cụ/không có dụng cụ...).

Cách làm một số dụng cụ đơn giản/cách sử dụng một số đồ vật, đồ dùng...sẵn có hỗ trợ trẻ tập luyện tại nhà.

2. Hình thức tuyên truyền

Họp nhóm cha mẹ chia sẻ kinh nghiệm và sự hỗ trợ của cha mẹ.

Bảng tuyên truyền về một số nội dung của chuyên đề và các kiến thức liên quan, đặt tại nhóm, lớp, trường mầm non.

Tờ rơi về chăm sóc nuôi dưỡng, phát triển vận động.

Tài liệu phát tay về bài tập phát triển vận động phù hợp các lứa tuổi, các bài hát, bản nhạc hỗ trợ.

Băng hình về bài tập, dụng cụ ...

Ngày hội thể thao hàng năm (nội dung và hình phù hợp với điều kiện của trường).

Phối hợp với địa phương tuyên truyền phổ biến trên các phương tiện thông tin đại chúng. *Lucu*
